

Nedėldienio Skaitymas.

NEDELINIS LAIKRAŠTIS.

Apmokėsnis: su prisiuntimu metams 2 rub.
pusmečiui 1 rub.
be prisiuntimo metams 1 rub. 40 kap.
pusmečiui 70 kap.

Rėdacija Kaune.

REDAKTORIUS IR LEIDĖJAS

kunigas pralotas Antanas Karosas.

◆◆◆ Už atskirą numerį 4 kap. ◆◆◆

Už apgarsinimus imama nuo eilutės arba jos vietos ant paskutinio puslapjo 20 kap.

№ 32.

Kaunas. 25 liepos (7 rugpjūčio) mėn. 1906 m.

Pirmi metai.

Tėvynės meilė.*)

Tėvynė yra tai ta šalis, kurioje esame užgimę, su visais jos turtais ne tikt žemiškais, bet labjusiai dvasiškais, su ta kalba, kurios mus motynos išmokino, su tais žmonėmis, tarp kurių gyvename, su ta šv. tikyba, kurią mums tėvai paliko.

Ar Krikščionis gali mylėti tėvynę? Netiktai gali, bet ir privalo; nes Viešpats Dievas tą meilę įpylė į širdis, o Viešpats Kristus nevien neprašalino jos, bet žodžiu ir darbais pašventino ją. Skaityk Evangeliją, ir pažinsi, kaip jisai mylėjo „savo žmones“. V. Jėzaus paveikslu nusekė Šventieji. Nors jų meilė apima visą pasaulę, o ypatingai visą Bažnyčią, tečius nesišalina nuo brolių ir tos žemės, kuri juos pagimdė ir mitino. Todėl Šventieji ištikimai pildo visas priedermes į tėvynę, dalyvauja jos likimuose, šelpia ją varguose esančią savo maldomis, nukreipia nuo jos Dievo rustybę ir išprašo palaiminimą. Pagaliaus ir po mirties nesiliauna užtaryti už savuosius; todėl išmintingai Bažnyčia šv. pasielgė, paskirdama kiekvienai tautai šventuosius iš tos tautos kilusius į dangiškus užtarytojus, arba patronus.

Taigi reikia mylėti tėvynę.

Užsiginti savosios tėvynės tai nuodėmė viena iš kvailiausių. Pamislykite, kaip kvailai ir nedorai pasiėlgto sunus, užsigindamas prieš žmones savos motynos! Tokiuo savo pasiėlgimu ne garbę jisai igyti, bet paniekinimą užsipelnytu akįse žmonių. Tečiau atsiranda tokie negudrūs žmonės, kurie už garbę sau skaito užsiginti savosios tėvynės. jie tariasi pertatai išaugštinsią savę; bet akįse žmonių jie tik paniekinimą užsipelno—galutinai pažemina savę.

Tėvynės kalba yra didelė, brangi Dievo dovena. Jinai yra graži, kaipo visi Dievo darbai. Dievas ją mums davė. Tai kaip-gi mes galim' ją niekinti? O jei kas mūsų kalbą nori iš mūsų išpėsti, išnaikinti,

*) Pagal kun. Dr. Pelcario „Życie Duchowne“ t. I., pusl 564-567.

tas priešinasi Dievo valiai. Tėvynės kalboje mes visugreičiausiai, visulengviausiai galime igyti mokslą kaip dvasišką, teip ir žemišką, idant galetumem' išpildyti savo priedermes į Dievą ir žmoniją. Kaip neprotingai daro tie tėvai, kurie savo kudikius priverčia švetimoje kalboje mokinties poterių ir katekizmo! Kokia čia Dievui garbė, kad kudikis nesuprasdamas, kalbės poterius svetimos kalbos žodžiais? Kaip išaiškinsi jam katekizmą svetimos kalbos žodžiais, kurių jis nesupranta? Naudinga daug kalbų mokėti, bet melsties reikia tėvynės kalboje, dėlto kad savoje kalboje užvis lengviaus išreikšti Dievui savo jausmus.

T.

Sveikata.

(Kunigo Geručio)

T a s a.

6. O R A S.

Šio veikalo pradžioje buvau užsiminęs bent kiek apie orą ir prižadėjau dar sykį pagrįžti prie to paties. Taigi, čia pagrįžau.

Oras—augštybėse gaisas—apsiaučia visą žemės skritulį. Jis yra visur. Nuo motinos yščiaus, iki mirties minutos, nuo pirmosios gyvenimo dienos, lygpat grabo lentos, mėš kvėpaujame oru. Be oro negalime gyventi. Mėš valgome ir geriame tiktai du, tris kartus par dieną, e orą traukiame savin 15—25 kartų vienoje minuteje. Tai išeina par adyną 200 kartų. Grynas ir geras oras yra pati pirmoji ir pati svarbioji gyvenimo sąlyga, be to negali buti nei sveikas kunas, nei sergas. Žmogus gali išbuti nevalgęs dienas ir savaites—kaip tai padarė juokdarys daktaras Tanner Amerikoje, gali negerti gan ilgai, bet nekvėpavęs oru neišbus nė dviejų minutų, tuojaus uždus ir kraujas pasileis par nosį ir par burną.

Kaip žuvys gyvena vandenyje, taip mėš gyvena oro juroje (marėje) apsiausti juomi iš visų šalių. Žmogus yra nedaugiaus, nemažiaus tik oro sutvėrimas. Burna, nosis ir odos viršus yra tai takai, par kuriuos mėš įkvėpaujame ir iškvėpaujame orą. Kruvinėje yra plaučiai, kurie orui tarpininkaujant, valija (čystija) visą kraują. Mokslas seniai nurodė, juog kraujas nestovi ant vietos, ale nuolatos bėgioja, suteikdamas vis sviežią maistą kiekvienam sąnariui, kiekvienam kuno užkampiu. Sunaudota medega eina par širdį plaučiuosna. Čia yra tikra kraujo šveistykklė. Tamsus, kone juodai—mėlynas kraujas, susitikęs su tik ką įtrauktu oru, sunkias par plaučių koštuvą, daros vėl grynas ir šviesiai—rausvas, teką širdyn. Širdis, padedant tamtikrai pumpai, stumia nuvalytą kraują par didesnes ir mažesnes gyslas—arterijomis vadinamas—tolyn, į visą kūną, į pat pirštų galus. Kuomet kraujas kune susivartoja ir pasidaro netikęs, tuomet grįžta atgal širdyn jau kitomis gyslomis—venomis vadinamomis. Iš širdies kelias plaučiuosna ir po oro įtekmės vėl prasideda ta pati šveistykklės pabrika, kaip ir pirma. Teip vartos dieną ir kitą, metus ir kitus, dešimtį ir kitą, kiaurą amžių, vartos patol, pakol mirtis ištaria: papjovjau, nebegyvas.

Kraujas daros iš suvirškinto maisto ir, jei eina kune viskas gerai, sunaudotą kraujo medegą pakeičia nauja medega. Ką žmogus valgo ir geria, toks yra ir jo kraujas. Grynas, be blėdingų priemaišų maistas, tveria gryną kraują. Nešvarus maistas, su gedęs, duoda netikusį kraują.

Kanakoks sveikatžinis lygina širdi ir jos gyslaičių tinklyną su tvenkiniu. Dagi jis pasakė, širdis esanti tobulesnė už tvenkinį. Vanduo, paleistas iš tvenkinio, sudrėkinas tik pievas ir laukus, padarąs juos vaisingais, e širdis ir sudrėkinanti visą kūną, ir dar nuvalijanti sunaudotą ir vodingą medegą ir vėl pristatanti kunui.

Pirmasis kraujo šveitėjas yra stačiai oras. Užtat būtina reikia, kad oras visuomet butu grynų-gryniausis, gerų-geriausis. Partai geras oras, be jokių priemaišų, tą reiškia plaučiams, ką sveikas maistas—pilvui. Bet nelaimė! miestuose ir pabriuose greičiaus gausi brangų gerala, brangų maistą, neg gerą orą. Tenai troškinas visi, paskendę mašinų dumuose, gatvių dulkėse ir visokių išmatų dvoke. Tenai žmonių plaučiai yra pajuodavę, kaip kamino gerklė.

Garbus mokslavysis, profesorius Ranke šiteip sako apie orą. „Oras yra tai plaučių duona. Skirtumas yra tik tai toks, juog duoną valgome, e orą kvėpaujame. Jukgi niekas nenorėtu valgyti nešvarios duonos. Panašiai daro tas, kurs gyvena sugadintame ore ir jį traukia savyn. Jis užnuodija savę labyn ir labyn. Kiek mėš oro iškvėpaujame, tiek jo pagadiname, tiek paleidžiame iš plaučių netikusį garų, kurie yra ta pati, kaip mėšlas ir šlapimas. Kanakodėl žmonės bijo sviežio oro? Rasi maišo jį su kiaurapučiu?

Teisybė, kiaurapučio reikia saugotis, ale sviežio oro—niekados!“

Mokslas mums sako, juog lauko oras yra sustatytas iš 79 dalių azoto (gazo), iš 21 dalies oro rugšties ir iš mažmožio anglių rugšties.

Azotas nesusimaišo su oro rugštimi teip kaip skystimas su skystimu, ale anuodu vienijas tik tiek, kiek vanduo su alyva.

Šalip mažmožio anglių rugšties yra dar ore nors nedaug vandens garų, amoniako ir dulkių. Oro drėgmė mainos nuolatos. Tai priguli nuo giedros, ukanos, darganos ir kitų dangaus atamainų. Kuomet lija, ar sninga, oras yra drėgnas. Kuomet yra giedra ir saulėta—oras yra sausas. Vandens garai pasikelia ant žemės ne vien iš garavimo žmonių, žvėrių, medžių ir žolių, bet dar iš dujų (rūkų), kurios pasidaro iš upių, ežerų, marių. Daubose, pakalnėse ir visose žemose vietose oras esti kurkas drėgnesnis, kaip kalnuose ir aplamai augėtesnėse srityse. Partai gydytojai siunčia paprastai ligonis kalnuosna, kad šie tenai gerai išsigaruotu ir kad greičiaus kuno medegą permaintytu. Kame yra amžina drėgmė, tenai kunas menkai garuoja ir menkai tunka. Par lytų žmogus jaučias nesmagus ir nenori dirbti. Tai dėlto, kad jo kunas lijant negaruoja. Saulėtą dieną yra suvisu išvirščiai, žmogus jaučias ir našus ir linksmas.

(toliaus bus)

Žinios iš Lietuvos

Iškilmė Panemunėlyje (Kauno gub. Ežerenų pov.)

Apie žadančią atsilikti didelę iškilmę Panemunėlyje 2 d. liepos buvo laikraščiuose pranešta Čia noriu aprašyti kaip ta iškilmė apvaikščiota.

Visai Lietuvai žinomas darbštus kunigas Katelė, Panemunėlio klebonas, ši metą sulaukė penkesdešimt metų kunigystės. Antra diena liepos buvo paskirta apvaikščiojimui tų penkdešimtmetinių kunigystės sukaktuvių. Taigi ir buvo iškilmė nepaprasta ir nepaprastu budu atsiliko.

Prieš Sumą procesija nuėjo į kleboniją sutikti garbaus Jubilato ir nuvesti jį į bažnyčią. Toji procesija išrodė šiteip: visupirmu ejo kryžius, paskui vėliavos, arba karunos, ir liktarnios, paskui ejo kunigai kamžomis apsivilkę, dvylika mažučiu mergyčių tautiškais rubais aprėdytų barstė kvietkas. Abelių dėkanas ejo su kapa, o Užpalių ir Pandėlio klebonu su dalmatikoms apsitaisę. Jubilatas buvo su kamža ir stula. Žmonės eidami giedojo „Dieve gerybių“.

Priejus prie altoriaus Jubilatas atsiklaupė, o dėkanas uždėjo jam ant galvos iš rozmarino (žolė) nu-pintą vainikėlį, ženklą nekaltybės, ir padavė į ranką lazdelę su nedidelia viršuje kryževone. Pabaigus giedoti „Veni Creator“, Jubilatas laikė Sumą prie asistencijos kunigų. Laikė Sumos kun. Skorupskis,

Laukesos klebonas, pasakė pamokslą apie kunigo vargus, o ypač apie vargus, kuriuos par 50 metų nešė garbus Jubiliasas kun. Katelė. Apveizdas teip surėdė, kad kun. Skorupskis buvo ant primicijos kun. Katetės, o dabar teko jam buti ir ant sekundicijos.

Po Sumos ir po palaiminimo, kurį suteikė Jubiliasas, prie klebonijos durų sutiko jį tris parapijonų išrinkti vyrai ir padavė knygą su parapijonų parašais. Toje knygoje parašų bus apie kelius šimtus. Ten galima atrasti ir gražių eilelių kuriose išrokuoti kun. Katelės darbai. Yra pasirašęs p. Sventeckis su savo žmona ir daug kunigų. Paduodant knygą ukinkas p. Jarkauskas aiškiu ir tvirtu balsu pasakė trumpą prakalbą, kurioje nurodė kad jie aukso ir sidabro neturi, bet turi likt gerą širdį ir čia toje knygoje išreiškia savo Dvasiškam Tėvui širdingus linkėjimus. Buvusio atstovo į Dumą p. Kubiliaus motyna, kaipo savo mokytojui atmintyn padavė didelę sidabrinę plunksną. Mergytės barščiusios kvietkas visos vienu balsu pasakė pasveikinimo eileles. Tolesniai vietinis choras iš mergaičių ir vyrų diriguojant p. Juozui Katelei užgiedojo: „Ilgiausių Metų“ ant 5 balšų; po to arkiestra irgi vietinė to paties p. Juozo K. sutaisyta užgraijo maršą.

8 valandoje vakaro p. Sventeckio daržinėje buvo pataisytas gražus pasilinksminimas. Programas buvo labai įvairūs: visų pirmu muzika, paskui vaidinimas veikalo: „Šventas Kazimeras“ keturiuose veiksmuose ir komedijos „Valščiaus Sudas“. Antraktuose griežė muzika. Paskui buvo parodyta du gyvu paveikslu: Krikštas Lietuvos ir Apšvietimas.

Vieta tam vakarui buvo labai patogi, nes didelė ir gražiai p. Sventeckio rūpesniu pataisyta. Žmonių, neveizint ant to, kad lig pusdienio lijo, buvo į kelis šimtus. Užtat sutvarkyti juos buvo labai sunku, stumėsi visi į priekį, kad pamatyti lošiant, o par tat ardė pirmasias eiles sėdinčios publikos.

„Šv. Kazimėras“ dar pirmą kartą čia pas mus Lietuvoje buvo luošta. Ten perstatytas yra gyvenimas vargingos našlės su trejetu vaikelių. Nusiminime ir varge ji atranda pagelbą pas Karalaitį Kazimėrą. Nedorai žmonės ją skriaudžia ir jieško visokių priekabių. Ant galo ją neteisčiai apskundžia ir ant teismo nusprendžia jos turtus išparduoti, ji vienog paliekta nenusiminusi.

Didžiausį veiksma turi toje dramoje tris mažos mergytės, kas labai visiems patiko. Gražu klausyti, kaip maži vaikeliai išeina prieš publiką ir kalbasi tarp savęs. Viskas buvo gerai sulošta, tikt kad negalima buvo žodžių išgirsti; partykiai lošikai kalbėjo, o vėl žmonės-klausytojai par daug kliudė besistumdami. Žydo krapštymasis buvo nesuvisu padorus. Kazimėras par smarkus; našlė-motyna gerai nudavė nuliudimą. Geistina butu, kad Panemuniečių trupa antrą kartą tą dramą suloštu, idant jos neužmiršti,

nes tai naujas yra dalykas, reikia jį tankiaus žmonėms parodyti.

Komediją „Valščiaus Sudas“ irgi gerai sulošė. Krikštas Lietuvos šiteip buvo perstatytas: Didysis Lietuvos Kunigaikštis Jagaila karališkuose rubuose sedi ant susto, šalyje jo stovi karalienė Jadviga. Vyskupas su mitra ir lazda, o kunigas turi jam knygą; aplink stovi žmonės didi maži; moters senoviskais galvos apdarais „nuometais“. Kai uždega raudoną arba žalią ugnį tuokart labai gražiai ir aiškiai jie visi išrodo ir lengviai tada prisimena ta valanda, kada lietuviai stabmeldžiai priėmė katalikišką tikėjimą.

Antras paveikslas buvo parodytas: „Apšvietimas“. Tas paveikslas teip išrodė: moteriškė vienoje rankoje turi žiburį, antroje žemės kamuolį, ant jos galvos žvaidždė. Vienoje šalyje kunigas varto knygas ir jai paduoda, kas reiškia, jog tikras apšvietimas turi kart eiti su dvasišku ir morališku apšvietimu. Iš antros pusės mokytojas, o aplink jų vaikai su knygomis.

Daug labai darbo padėjo prie įrengimo gyvų paveikslų poni Sventeckienė; teipogi nemaž jai kaštavo pataisyti rubus. Turėjo ji sau geras pagelbėninkės vietines siuvėjas.

Choras tai ištikro gražiai pasirodė. Balsų yra labai gražių, ypač tarp mergaičių. Suskaičiau iš viso 15 mergaičių. Lietuviškuose tautiškuose rubuose pasirėdžiusių. Iš jų visų labiausiai atsižymėjo savo gražiu ir skardžiu balsu tenoras Felicija Bėliunaičia; kitų irgi nepeiktini balsai.

Ką Choras dainavo, sunku viską atminti. Pri-menu tikt šitas dainas: lietuviškas himnas, „eina garsas nuo rubežiaus“, „Kur bėga Šešupė“.

Buvo dar muzika. Reikia čia atiduoti pagyrimą p. Juozui Katelei, kurs iš niekų sutaisi arkiestrą, kuri griežia net iš natų. Yra 4 smuikai, kliarnetas, kor-netas, kontrabasas ir basas.

Iš to aprašymo galima matyti, kad Panemunėlyje yra ir vietinė trupa ir choras ir arkiestra. Galima iš to džiaugties ir jiems linkėti pasisekimą, o garbingam kun. Katelei „Ačiu“ sakyti. Jo Mylista Žemaicių Vyskupas, **Palliulionas** atsiuntė ant šios dienos savo pasveikinimą ir iškėlė kun. Katelę į kana-unikus. D.

Stulgiai (Raseinių pov.) Liepos 13 dieną pajėmė žydą su pora arklių: Arklys vidutinio augumo, stambus, juodberis, į pilkumą paduoda; ne riebus, vidutinės mėsos 7—8 metų; po papildvės guzas, kaip vidutinė bulbė; kaina maždaug 80 r.—100 r. Kumelė, tokio-pat plauko, tikt prieš saulę žiurint ant bėrumo daugiaus, kaip ant juodumo meta. 5—4 metų, pikta, ne stora, ilgomis kojomis, patiesoka. Plaukas abiejų panašus į vienas kitą, gali buti vieons kumelės. Vagis sakos pirkęs Šjauliuose, už arklį mokėjęs 72 r., už kumelę 50 r. Vagies pašportas iš Eržvilko, pagautas sakės nuo Jonišio paskui nuo Jurbarko.....

Nutvėre jį pas žydo begulintį ant brago šieno; pasaugojo vienas akylas žmogus, kad važiuoja plentu (šašeju) nekaustytais arkliais, nepažįstamas žydas, arkliai privaryti, parkriokę; ratukai ne to krašto. Sekė tas geradėjas paskui važiuolio, šimtininkui liepė praeiviui duoti žinę, tas staigu pasiuntė pas uriadniką, ir taip visi užpuolę, sugavo vagį. Daug kas iš Stulgiškių turi paprotį ne praleisti nė vieno nepažįstamo su arkliais, ne užklausęs iš kur ir kas, įpatingai nakties laiku tokių budu daug vaigių sujima. Toks paprotis geistinas ir visur.

A. Sk.

Kražiai (Kauno gub.). 17 liepos mėn. d. vienas žmogutis Šč. girtas palindo po tilto ir įkrito į Kražantę. Per pusę valandos surado jį ir ištraukė iš upės, bet nebegalėjo atgaivinti.

A. Oziminskė.

Kaunas. Šiuo laiku gubernijos taryba perveizdė trijų naujai įkuriamų lietuviškų draugijų įstatus: 1) „Saulės“, rengiamos Kunigų Alšauskio, Januševyčiaus ir Laumianskio sumanymu—apšvietimui tarp lietuviu platinti per skaitymus, mokyklas, knygynus, skaityklas. Draugijos sąnariais gali būti pilnametės abiejų lyčių įpatos;—2) Panevėžio muzikališkos, giedamosios ir spektaklių lošiamosios draugijos—„Aido“, ir 3) Pūšaloto vartotojų draugijos.

Viršiausiu paliepimu 11 balandžio šių metų leista lenkams pirkti žemę tose Šiaur-Vakarinio krašto vietose kuriose gali pirkti žemę žydai pagal įstatus 10 gegužiaus 1903 m. ir 11 lapkričio 1905 m.

Ryga. Prieš 25 metus čia buvo dar nedidelis lietuvių burelis. Tuomet buvo įkurta „dainorių“ draugija *) (23 lapkričio 1881 m.). Bet ta draugija neilgai gyvavo. Lenkai maloniais žodžiais pradėjo prašyties į tą draugiją; lietuviai sutiko priimti juos. Ilgainiui lenkų sąnarių skaitlius taip pasidaugino, juog anie gavo viršų ir draugijon įvedė lenkišką kalbą vieton lietuviškos. Tokiuo budu lietuviai prarado pirmutinę ir taip vargingai įkurta draugija. 1894 metais balandžio 3 dieną Rygos lietuviai įkurė „Pašalpos Draugija“, rūpesniu Pranciškaus Girdvainio, Jono Burneikio, Povilo Žaldoko ir kitų. Dabarčiui yra 500 sąnarių, Turto drangija turi grynais pinigais 17635 rub. 89 kap. Per 1905 metus išduota sergantiems sąnariams pašalpos 943 rub. 5 kap., nuolatinės pašalpos 275 rub., palaidojimams sąnarių 500 rub. o jų vaikų—900 rub., išviso 2618 rub. 5 kap.—20 sausio 1904 m. tapo įkurta pasilinksminimo draugija, kuri dar nesuskubėjo išsiplatinti. Šiais metais 8 balandžio dieną tapo užtvirtinta „Apšvietimo Draugija—Žvaigždė“, apie kurią, buvo pranešta „Nedėl. Skait“ № 31. Rygoje šiandien skaitliuoja į 40 tūkstančių lietuvių; mieste yra 3 katalikų bažnyčios.

J. V.

Malonėtumem žinoti, kaip užlaikomas yra lietu-

viškos kalbos teisės bažnyčiose ir mokyklose. Garbusis korespondentas teiksis apie tatau parašyti Redakcijai.

Red.

Iš Žemaičių Vyskupijos.

Ši metų užbaigė Akademiją kun. Petras Kožuchauskis ir paskirtas Raseinių kamendoriu ir kartu už kapelioną į mokyklas.

Į Akademiją paskirti užbaigiusieji ši metų Seminariją: Mikolas Vaitkus, ir Ladislovas Jurgutis.

Kun. Kirlys iš Kauno paskirtas į Ilukštos kamendorius ir pavietinių mokyklų kapelanus. Kun. Urbanas iš Kretingos į Kauno šv. Traicės par. kamend.

Pumpėnai. Kun. A. Rašymas (Harasimovič) išvažiavo Rygon gydyties. Ten gydytojai nupjovė jam kairiąją koją. Reiks dar kelius mėnesius gulėti ligonbutyje, kol sugis.

Kunigų perkėlimai.

Jo Mylistos Žemaičių Vyskupo surėdymu, įvyko šitie kunigų perkėlimai:

Kun. Andrius Dambrauskis iš Žliubinų į Pašvitinį altarijon, Kazimėras Mačanis iš Baisiogalos į Duokiškį, Kamajų parap. filiją. Liudvikas Pacevyčė iš Pašvitinio į Lygumų alt. Jurgaitis Maižiešius iš Onuškio į Baisiogalos alt. Antanas Juozapavičė iš Grinkiškio į Onuškį kiebonu. Napoleonas Butkevyčė iš Pikelių į Grinkiškio kleb. Antanas Daukantas iš Lenen (Kurl.) į Pikelių kleb. Jonas Pranis iš Liudavėnų į Joniškio alt. Juozas Bogušas iš Veluonos į Zavierijos vikar. Razutis Pranciškus iš Viekšnių į Plungės alt. Stanislovas Putrius iš Vidžių į Panemunio vik. Jonas Kilčauskis iš Panemunio į Vidžių vik. Simonas Žižys iš Užvenčio į Radviliškio vik. Juozapos Bublīs iš Triškių į Liepojaus vik. Stanislovas Šliogeris iš Skarulių į Traupių kleb. Jonas Mickaniauskis iš Traupių į Sesikų kleb. Jonas Eidymtas iš Alsėdžių į Moniškių fil. Edvardas Semenavičė iš Alsėdžių į Alsėdžių kleb.

Ukmergės mieste (Kauno gub.) 29 birželio atsilaukė arklių ir galvijų paroda, prirengta keliato įpatų. Arklių buvo atvesta apie 100, karvių—tik keliatas. Peržiūrėta 50 arklių ir kelios karvės; daugiau negalėjo peržiūrėti dėl vietos ir laiko trukumo, nes kaikiurių parodytojų pasivėlinta.

Pirmąją premiją „Kauno Ukiškosios Draugijos“—50 rublių—pripažino už šešerę darbinę kumelę Alfonsui Mackevyčiui, antrą premiją—25 rub.—Jonui Palčevskiui, trečiąją gavo Stanislovas Puzina ir Gegulis už kumelę: šiuodu gavo po arklinį greblį. Kitos premijos buvo po 10 rub., toliaus kaip premiją davinėjo įvairius ukiškuosius padargus, veislinius veršiukus, paršelius, pagaliaus—medalius ir pagiriamuosius lakštus. Vaisinių medžių skiepsams rudenį

*) tai tur but „Austria“? (Red.)

atsiimti davė kvitancijos, pagal kurias bus davinėjami rudenį, kaip premija, skiepai.

Apskritai, reikia pripažinti, pirmąją parodą Ukmergėje pasisekus, ačiu įrengėjų energijai. Įkainojimu (apcenyjimu) ir premijomis publika buvo užgandinta; tik kaikurie stebėjosi, kodėl kumeliai (eržilai, drigantai) mažiau buvo premijuojami, neg kumelės ir arkliai. Bet tai atsitiko per atsargumą; nes kas gi nežino, kiek blėdies gali visai apylinkei padaryti netikęs veislininkas, turįs regimas arba paslėptas idas — kiek tai netikusių arklių paskui atsiranda pertatai, kad mūsų ukininkai nemoka pririnkti gero veislininko. Todėl parodos ekspertų komisija tik tiems kumeliams paskyrė premiją, kurius tikrai pažino neturint jokios idos ir esant gero sudėjimo.

Birštonuose. (Vilniaus gub. Trakų pov.) vandenių gydykla nuo p. Kvintos nupirko poni Miller'ėnė. Ta pati poni ir Stakliškių klebonas Kun. Butvydas auka- uja gan stambias sumas muryjamai Birštanų bažnyčiai. Prisidėti žada ir vietiniai parapijonai, nors neturtėngi. — 18 liepos men dieną sudegė čia kelios dešimtys namų. Gaisras gesinti buvo sunku, nes čia nėra nei gesinamosios draugijos, nei tamtikrų padargų.

Žinios iš visos Rusijos.

Peterburgas. Netikt' pačiame mieste yra ramu, bet ir tarp Peterburgo darbininkų. Tuojaus po Dumos paleidimo Putilovo fabrikose atsilaukė susirinkimai, rimtesniems darbininkams pasisekė perkalbėti karštesnius, kad iš visotino politiško streiko galį nieko gero neišeiti, bet kad ir šiaip jau streikai esą pragaištingi, nes išskirstą spēkas.

Visiems žmonėms iš badaujančių gubernijų neturintiems darbo tapo daleista važinėties visais gelžinkeliais pusvelčiu.

Pravoslavnas Sinodas užgynė popams kalbėti ant pamokslų apie dabartinį Rusijos politiškąjį stovį.

Laikraščiai praneša, buk į busiančią Dumą atstovai busią renkami visotiniu balsavimu. Peterburge daug laikraščių tapo paduotų teisman (sudan).

19 liepos Suomijoje (Finliandijoje) miestelyje Terijokai tapo užmuštas buvusysis atstovas Hercenstein.

Laikraštis „Peterburgskaja Gazeta“ praneša, kad visos paskalos apie buvusiųjų Dumos atstovų pasmerkimą, esančios neteisingos.

14 liepos. Paskalos, kad Rusija reikalaujanti užtraukti naują paskolą apie 750 milijonų markių yra melagingos.

14 liep. Pravoslaunas Sinodas paliepė atspaudinti Viršiausį Manifestą savo laikraščiuose ir skyriumi, idant dalyti jį žmonėms ir perskaityti cerkvėse.

15 liep. Čionai buvo pakilęs gaisras telegrafo stancijoje. Gaisrą greitai užgesė, bet daug aparatų tapo pagadintu ir dėlto telegrafiškas ryšys su Peterburgu ant kelių valandų tapo pertrauktas.

15 liep. Čaimoje Čerepov kilo agrariški bruzdėjimai. Dragunams norint suimti du kurstytoju valstiečiai pradėjo mušti į varpus. Subėgo visa kaima, į dragunus užniko mesti akmenis; dvilika dragunų sužeidė, o iš valstiečių dragunai sužeidė penkis.

Paskutiniuose dienosose Peterburge daug žmonių tapo suimta, o kitiems liepta apleisti Peterburgą. Par paskutinius penkis dienas į Jakucką ir į Tobolską tapo ištremta apie 160 ypatų. Iš-viso Tobolske dabar esą apie tukstantį politišku ištremtųjų, kurių padėjimas esąs baisiausias; jie meldžia, kad juos pasodintu į kalėjimą, nes kitaip jie badu numirsią, valdžia duodanti jiems ant pragyvenimo tiktai po 5 kapeikas ant dienos.

Maskva. Čia daug suėmė revoliucionistų; prie studento Truchačevo atrado bombų fabriką.

14 liep. nežinomi piktadariai nusmaugė sar- gą, išlauže gelžines krotas languose ir apvogė Pokrovo cerkvę.

14 liep. Mėgino išklejuoti buvusiųjų Dumos atstovų atsišaukimą į žmones.

Praneša Peterburgo laikraščiams, kad ren- giamas visotinis gelžinkelių streikas greitai neįvyksiąs, Prieš streiką išsireiskė pačtos ir telegrafų valdininkai ir amatninkų sąjungos.

Anandai policija suėmė čionai keles dešim- tis socialistų-revoliucionierių. Valdžia tikis, kad visi žymesnieji revoliucijos vadovai esą jau suimti. Laik- raštis „Novoje vremia“ sako, kad par tat revoliu- cijos pavojus ant ilgo tapo prašalintas.

18 liep. m. į Maskvos universitetą ligšiol paduota apie tukstantę prašymų.

Sizran. Gaisras padarė nuostolio apie 10 mili- jonų rublių. Valdžia šelpdama padegelius paskyrė piningais 36 tukstantes rublių, duos veltuo iš skar- bavų miškų visą medžiagą namams atsistatydinti; ne- gana to, padegelių pramaitinimui valdžia paskyrė 10 tukstančių rublių ir nuolatai davines jiems valgo- muosius daiktus kaip: miltus, mesą ir kitą ką.

Odessa. 13 liepos mėnesio dienoje pasibaigė kurikų ir mašinistų streikas ant jūros laivų.

13 liep. Uosta darbininkai tebestreikuoja, nors prekėjai (kupčiai) padidino jiems užmokesnį, jie žada streikuoti, pokol nepeleis trijų suimtų darbininkų.

Gardynas (Grodno). 15 liep. Kaimoje Pelejevka keturi apsiginklavę žmonės išplešė monopolį.

Kerš. 15 liep. Čionai tapo suimtas žydas, kur-
sai kurstė kareivius, kad pakeltu maištą už Dumos
paleidimą.

Jaroslavas. 14 liep. Didžioje manufaktūros fab-
rikoje apie 10 tukstančių darbininkų pareikalavo, ke-
tindami streikuoti, idant kazokai iš fabrikos butu pra-
šalinti. Darbininkai susirinko ant mitingo, bet tapo
kazokų išgainioti.

Sevastopolis. 16 liep. teismas po aštuonių va-
landų svarstymo apgarsino savo nutarimą kas link
pernykščio maišto Juodųjų jurių laivyne Zimin'as,
Kosasinov'as, Kudimauskis ir Ribalka tapo smerčiop
nuteisti; 32 matrosu katorgon nuo 1 metų lig 15
metų, 48 matrosai į areštantų rotas nuo 1 metų lig
penkių; vienas matrosas į karės kalėjimą ant 4 mė-
nesių, vienas į šiaip jau kalėjimą ant dviejų metų ir
aštuonių mėnesių, šeši matrosai tapo išteisinti.

Tiflis. 17 liepos miestelyje Šuša prasidėjo muš-
tynės tarp totorių ir armėnų. Matos didelis gaisras,
visas miestelis dega.

20 liepos mieste Dašlagar Dagestano sri-
tyje pakėlė maištą devynios rotos Samaros prieščiųjų
pulko; užmušo savo pulkauninką Lemikulį, bataljono
komanderį, du apicierių ir popą. Prieš maištininkus
tapo išsiųsta iš Tifliso ir Grozno 4 batalijonai ka-
reivių. Maištininkai pasidavė, kiti išbėgiojo į miškus.

Helsingfors. 18 liepos prie-pat miesto juroje yra
7 mažos salos ant kurių stovi tvirtovė Sveaborg.
Štai 18 liepos dienoje toje tvirtovėje pakėlė maištą
viena sapierių rota, prie jos prisijungė visi artiler-
istai ir pradėjo šaudyti į tvirtovę. Ant ryto prie su-
bruzdusių kareivių pribuvo iš Helsingforso kelios ypa-
tos ne kareivių, kuriems tapo padalyti ginklai. Daug
užmuštų ir sužeistų. Atvyko du karišku laivų ir pra-
dėjo šaudyti į maištininkus, bet lig 20 vis dar maiš-
tas nebuvo nutildytas.

Kronštadtas. Naktį iš 19-tos ant 20 dienos liep.
netikėtai pakėlė maištą dvi rotos sapierių prie kurių
prisijungė ir matrosai. Jie užmušo savo rotos ko-
manderių papulkauninką Aleksandrova, jo pagelbi-
ninką kapitoną Vročinskį, o papulkauninką Grigor-
jevą su buvuseisiais prie jo apicieriais suėmė ir už-
darė į daržinę. Iš jurininkų apicierių yra užmušti ke-
turi: Radijonov'as, Šumov, Dobrovolskis ir Stoj-
nauskis; sužeisti Beklemišev'as, Patton, Krinickis ir
Malcev'as. Pakėlusieji maištą užėmė vieną fortą va-
dinamą „Konstantin“ ir arsenalą (ginklų sąkrovą),
kuriame vienok patronų nebuvo. Iš užimto forto
maištininkai pradėjo šaudyti į miestą ir į kitus fortus.
Tečiau lig penktai valandai rytą maištas tapo nu-
tildytas ir žymesnieji vadovai suimti, tarp kurių pa-
sirodė daug esą svietišku žmonių pagaliaus motriškų.

Beregint tapo parengtas karės laukinis teismas ir sep-
tyni maišto vadovai sušaudyti.

Revelis. 20 liep d. čionai pakėlė maištą vienas
kariškas la vas, skraiduolis „Pamiat Azova“ matrosai
užmušo penkis apicierius; kiti apicieriai susėdę į valtę
norėjo irties miestan, bet matrosai davę vieną šuvi,
paskandino valtę, tuome apicieriai plaukte išplaukė
ant krašto.

Žinios iš užrubežio.

Japonija. 12 liep. umai numirė generolas Ko-
dama, kurį galima yra priskaityti prie garsiausių kar-
žigių (strategų), netikt' Japonijoje, bet ir visoje pa-
saulėje. Jis sustatė karės plianą prieš Rusiją, ir nors
jis Mandžurijon ant trumpo laiko tebuvo atvykęs,
bet užsidaręs viršiausiojo Japonijos štabo namuose
darbavos be pailsio. Jam tapo uždėtas didžiai sun-
kus darbas: išdirbti tokį plianą, kad visos trys Japo-
nijos armijos, eidamos prieš Rusus vieną kitą šelptu,
o naiptol viena kitai nekliudytu. Kad Kodamos
plianas buvo geras, tą parodo garsiausi pergalėjimai
prie upės Jalu, Hai-džou, Kin-čau, Laojan ir Muk-
den, kame Rusai į dulkės tapo sumušti.

Kodama buvo augštos kilmės. Kariškus mokslus
jis atliko Anglijoje, Francijoje, Vokietijoje ir Šveica-
rijoje. Sugrįžus jam Japonijon jo gabumą visi greitai
patėmyjo ir jis tuojaus pradėjo užimti augštas vietas.
Laikė karės su rusais ir po karės mikado (taip va-
dinas Japonijos cesorius) suteikė jam daug pagiri-
mų ženklų.

19 liep. Vieton mirusiojo generolo Kodamos
į viršiausio Japonijos štabo viršininkus tapo pnsauk-
tas gererolas Oku, kursai taip-pat daiyvavo karėje
su rusais.

Persija. Judėjimai nesibaigia, daug žmonių ieško
prieglaudos prie Anglijos pasiuntinio. Žmonės reika-
lauja, kad didysis veziris (karės ministeris) prasiša-
lintu.

Serbia. 13 liepos m. Serbijoje davės jausti gan
žymus žemės drebėjimas, kursai vienok nedaug te-
padarė pragaišties.

Chinai. Muito namų direktorius anglas Robert
Hart žada atsisakyti nuo savo vietos ir sugrįžti An-
glijon. Kaip žinoma Anglija privertė Chinus, kad
muito prižiūrėtojas butu anglas; jei Robertas Hart
atsisakytu, tuomet Anglija kitą pastatytu ant jo vietos.

Londonas. Laikraščiai praneša, kad 14 liep. uosto
valdininkai neleido išsėsti iš laivo daugybei išeivių
iš Rusijos. Valdininkai paaiškino, kad išeiviai esą
taip beturčiai, kad neturį ir tam kartui pragyventi.

LAKŠTAS Į REDAKCIJĄ.

Keturias litanijas: V. Jezaus Vardo, V. J. Širdies, Marijos Panos ir Visų Šventų kalbantiems yra suteikiami atlydai, bet tas litanijas reikia teip kalbėti, kaip Rymo Brevijarijum'e padėta, pagal kurio ir mūsų naujausiose maldaknygėse yra spauzdinama. Tuo tarpu mūsų giesmininkai, tas litanijas giedodami už dušias, ypač numirėlių lydžiant, žodžius: **melskis už mus, išgelbėk mus** geba permainingai į **melskis už dušias, išgelbėk jas**. Teip giedant, iš pačios litanijos išeina nei šis, nei tas. Na, meldžiamieji, ką reiškia šioks giedojimas: nuo visokio grieko, nuo kuniškos nečystatos, nuo staigaus ir netikėto mirimo, nuo perkunų ir žaibų, nuo maro, bado ir karės **išgelbėk jas Viešpatie**. Vieni juokai! Juk čysčiaus dušios jau nebegriešija, nei valgyti išalksta, nei miršta, nei žaibų bijo, nei savo tarpe pešasi. Tad bene butu visų geriausiai giedojus teip, kaip knygoje padėta, o atlydus už litaniją pavesti už dušias.

R. M.

Yra tamtikra „litanija už dušias“, kurią žmonės žino ir, atsitikus laidotuvėms ar egzėkvijoms, gieda. Bet niekur negirdėjau VV. ŠŠ. litaniją tyčia iškraipant, maldoms už dušias pritaikinti.

Red.

LAKŠTAS Į REDAKCIJĄ.

Chabarovsk. 30 birželio. Iš Tolimojo Sauletekio rašau šitą lakštą. Jau treji metai, kaip išvažiavau iš gimtinės mano šalėlės—brangios Lietuvos ir nukeliavau į pietvakarinę Rusiją ant uždarbių; gyvenau artie Odesos miesto per 2 metus ir 2 mėn. Viešpaties prisikėlimo šventę apvaikščiojau Odesoje; išėjęs iš bažnyčios, tiesiai prie šventoriaus kampo išvydau p. Zvėrovyčiaus knygyne ant lango prilipinta popėra didelėmis literomis parašytais žodžiais „če parsiduoda lietuviški laikraščiai.“ Net mano širdis nudžiugo; tuoi bėgau į knygyną ir paprašiau lietuviškų laikraščių. Bet man atsakė: „laikraščių nėra, tik įvairių knygučių turime. Laikraščius galite mums užsisakyti partraukti, arba patįs galite išsirašyti.“ Po to aš išsigabenau į Amurą, gavau vietą prieplaukoje už 36 rub. į mėnesį. Prašau atsiųsti man lietuviškų laikraščių adresus. Labai trokštu žinoti, kas dabar dedasi mylimoje mano Lietuvoje. Tėvynėje gyvendamas mėgdavau skaityti prusiškus laikraščius, lig dar nebuvus leistai spaudai.

Suvalkieitis, vargdienių sunus J. Šul.

UKĖS DALYKAI.

Kiaulių marai. (Kitur vadina tą ligą kolera *).

Užsikrečia ta liga kiaulės nuo nešvaraus (nečysto) peno. Ligos kerėjimos tęsiasi nuo 5 iki 14 die-

*) Parašyta po redakcija Veterinaro p. Mockaus.

nų; liga pati tęsiasi nuo 8 iki 10 dienų. Iš susirgusių ta liga krinta 75 ant šimto; ypatingai liga kabinas prie jaunų paršiukų.

Ligos apsirėiskimas. Virpuliai (41—42° C.) greitas tankus, sunkus alsavimas; puliuotos slydės teka iš nosių ir akių; difteritinės žaizdos ant slydinių plėvių burnos vidaus; vidurių leidimas skystomis, smirdančiemis, kartais kruvinomis išmatoms; raudonos pėtmės ant odos, galutinis silpnumas ir nusi-
baigimas laike traukymų (konvulsijų).

Ligai užsitęsus, atsiranda kosulys, vidurių leidimas, spuogai ant odos, silpnumas ir lysimas.

Parskrodus kritusį gyvulį, randasi sužeista: plaučiai, širdis, ir aplinkširdinės gyslos—plėvės, o ypatingai labai sužeista stambieji grobai (drutosios žarnos), ant kurių matyties difteritinės žaizdos, kartais su grobų prakiurimu; kartais matyties pilvo ir tenvijų grobų (laibųjų žarnų) uždegimas; kepenų (jeknų), širdies ir muskulinių raumenų patamsėjimas.

Perspėjimai prie tos ligos panašūs įperspėjimus prie viršiau parodytų kiaulių ligų: rožės ir limpančios ligos (veizdėk № 29).

Gydymas. Ypatingai reikia atkreipti atidę ant grobų (žarnų) ir juos apsaugoti nuo ligos o užsikrėtus, juos gydyti lšpirmo vartojas naftalinas imant 1,0—4,0 ant sykio; rezorcino, opio—0,05—0,20; kininos tinktura; ažuolo ar karklo žievių tinktura (sriuba—sustavintas vanduo ant tų žievių) su miltais ir su vandeniu po paveikslu sausų piliulių (sugniaužytų luitelių).

Ant galų galo, galima pasakyti drąsiai, kad grynai švariai užlaikant, ir švariai šeriant kiaules, galima išdaboti jas nuo daugumo ligų, o biauriai užlaikant kiaules, ir gydant sunku pagydyti, jei nebus atitolintos ligų priežastys—didžiausis nešvarumas. kokiame paprastai mūsų sodiečiai užlaiko kiaules, kreivai samprotaudami, buk kiaulėnui ne reikią švarumo, o parat kas metą Lietuva tukstančiais rublių turi nuostolio iš priežasties įvairių kiaulių ligų.

A. Sk.

Garbi Redakcija!

Straipsnyje apie salezijonų draugiją klaidingai patilpo miesto vardas vietoje „**Ivrea**“—„Jorea“, todėl prašau tą klaidą atšaukti, nes jeigu kas panorėtu susižinoti, dėlei adreso klaidingumo negalėtu. Adresas turi buti šitoks, kreipianties link priėmimo ar užklausimais: **Italia. Ivrea (Piemonte). Al. Sig. Direttore della casa salesiana.**

Su pagarba Jurgis Baltrušaitis.

Redakcijos atsakymai.

P. Numgaudžiui. Šiuom reikalu kreipkitės į šv. Kazimėro Draugiją. Adresas: Kaunas.—Šv. Kazimėro

Draugijos Direktoriui Kunigui Aleksandrui Dombrauskui, Seminarijos namai.

P. Gegutei. Negi vieni svėdasiškiai vaikinai nusideda girtuoklavimais ir muštynėmis; tos kliautįs randasi visose Lietuvos apygardose. Tai daugiausiai netikusio išauklenimo ir pikto paveikslo vaisiai.

Redaktorius Pralotas *A. Karosas.*

ONOS JANUŠEVYČJUTĖS KNYGYNAS.

Dirvano gatvė Biržiuose, Kauno gub. Panevėžio pavietas.

Knigų, ŠS-jų Paveikslų (abrozų), kryželių, rožančių ir visokių dėvotiškų daiktų krautuvė.

Popierių, plūksnų, atramento ir visokių rašymui reikalingų įrankių Sankrova.

←• Laikraščių agentura. •→

JUOZ. NAUJALIO KNYGYNE KAUNE (Viešasis plecius) gaunama jubilėjinė lotyniška knygutė:

„Rosarium B. V. Mariae“

cum textibus e Scriptura sacra ad meditanda mysteria fidei, ad usum piorum sacerdotum et seminariorum alumnorum. Sac. A. R.—55 pusk.—15 kap.

100 egzempl. 12 rubl. be persiuntimo. 4—3

Daktaras A. von Forestier

specijališkas gydymas sergančių ausių, nosies ir gerklės ligomis. Nuo 12—1 valandos dieną ir nuo 6—7 val. vakarę. **Liepojus**, Grudų gatvė (Zernovaja), № 42, Bonyco namai. 25—15

Daktaro A. Jagdhold'o

Elektroterapija ir Rentgenologija.

Ištyrinėjimas ir kiauurai peržiūrėjimas su **RENTGENOSKOPO** pagalba visokių kuno dalių ir jų ligų: krutinės, širdies, plaučių, pleurito, inkstų, puslės, kaulų gedimo ir perlužimo. Atradimas užsilikusių kune pašalinių daiktų, kaip štai: šratų, kulku, adatų ir k. p. Gydymas su **RENTGENOSKOPO** pagalba visokių ligų esančių pavirš kuno, kaip antai: vėžio, niežų, skaudulių ir k. p. Teipogi su **ELEKTRJKOS** pagalba gydymas reumatizmo, nervų, apmirimo kuno dalių ir k. p. **Liepojuje**. Grudų gatvė (Zernovaja), № 42, Bonyco namai. 25—15

Duosiu 15 rub. radybų tam, kas suras porą pavogtų nuo manęs arklių po 75 rub. kiekvienas. Vienas 4 metų šviesiai bėras, kairioji paskutinė koja balta, kaktoj žvaigždė. Kitas 8 metų, rausvai bėras be atmainos. **Abiem į kairiąją šlaunį įmistas kleimas K.** Rasseiniai, Blagaslovenstvos dvaras. St. Korzonas.

BAŽNYTINIŲ DRAPANŲ DIRBTUVĖ

Cecilijos Baranauskytės

Kaunė. Viešasis (paradny) placas. Fišero namai.

J. NAUJALIO KNYGYNAS

☞ Kaune. ☞

SANKROVA: MALDAKNYGIŲ DVASIŠKO IR SVIETIŠKO TURINIO KNYGŲ PAVEIKSLELIŲ, ROŽANČIŲ, ŠKAPLERIŲ IR BAŽNYTINIŲ NATŲ.

Agentura „Nedėldienio Skaitymo“.

KAUNO UKIŠKOJI DRAUGIJA,

turinti savas sankrovas Kaune (ant Didžiosios Sodno gatvės, netol Nemuno), teipajau Panevėžyje, Kedainiuose ir Rokiškyje **pristato** ateinančiam rudeniui prieinamomis kainomis (cieniomis) ir geriausiais gatunkais pabrinkinius tręšalus (superphosphatus, Tomo miltus ir k.), žemės dirbamasis mašinas ir ukiškus įrankius. Kainų knygutės išsiunčia pareikalavus, užsakymus išpildo apturėjusi pradavinį (zadotką). Perkantiems dalina dovenai visokias knygas. Tikrai **tikrieji** tręšalai žymiai padaugina derlių.

Neseniai išėjo iš spaudos knygelės:

1) **Pirmoji išpažintis ir Pirmoji šv. Komunija.**

KAINA 5 KAP.

2) **Dangiškos laimės diena ant žemės** (Pirmosios komunijos atminimui.)—Kaina 5 kap.

Abiejų šitų knygelėlių centralinė sankrova **Kazimėro Rutskio** (pirmiau Juozapo Zavadzko) knygyne, Kaune.